Pantone 133 U

KALURILEHT

KALANDUSLEHT Nr. 8 (160) august 2013

HIND 0,38 €

Augustis avatakse räimepüük

Erinevaid võimalusi meremehe kutse omandamiseks

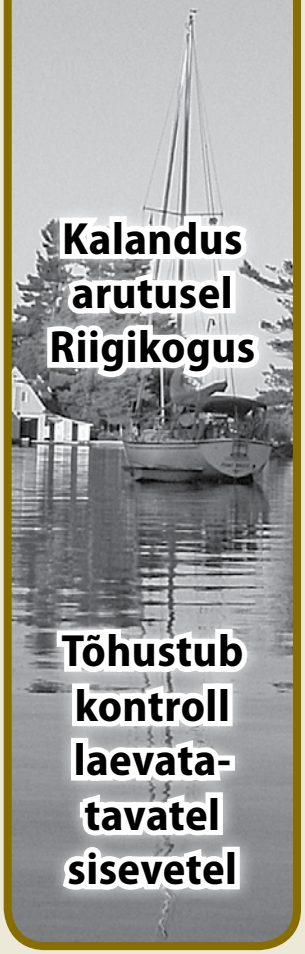

Kalandus arutusel Riigikogus

Tõhustub kontroll laevatatavatel sisevetel

Sindi paisu mõjust kaladele

Eesti kaluritel ja kalamajandusel tervikuna läheb täpselt nii hästi või halvasti kui Eesti kaladel, seetõttu otsustasin kirjutada Kalurilehele väikese ülevaate Sindi paisu kahjulikust mõjust kalavarudele toetudes Silvia Lotmani, Jaak Tambetsi ja Ain Järvalti poolt 2012. aasta oktoobris keskkonnaministrile saadetud kirjale ja AS Raju poolt 14. juunil 2013 Keskkonnaametile heakskiitmiseks esitatud Sindi hüdrosõlme rekonstrueerimise keskkonnamõjude hindamise aruandele. Tegemist on selle aasta jaanuaris avalikustatud aruande täiendatud versiooniga.

ANNELY AKKERMANN

Riigikogu

"Sindi paisu saaga" on pikk ja mitmete kurvidega, detailse ülevaate andmiseks oleks napi leheruumi tarvitamine kurjast. Taustaks olgu kõige üldisemalt öeldud, et Sindi pais asub Pärnu jõe suudmest 14 km kaugusel. Esimene pais Sindis rajati 1834. aastal, viimane betoonist ülevoolupais valmist 1977. aastal.

AS Raju taotleb vee erikasutusluba Sindi paisul elektrienergia tootmiseks, Pärnu jõe vasakkaldal vana kalatrepi rekonstrueerimiseks, loodusliku kalapääsu ja kalakoelmu rajamiseks jõe paremkaldale, samuti jõe paisutamiseks.

Pärnu jõgi on Natura 2000 ala ning loa tegevuseks, elektrienergia tootmiseks, võib anda, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning otsustaja on veendunud, et kavandatav tegevus ei mõju kahjulikult selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt selle ala kaitse eesmärki. Pärnu jõe loodusala on Eesti kõige ulatuslikum loodusala, mille pikkus on 120 km ja pindala üle 800 hektari. Kaitseväärtuseks loodusalal on jõgi kui elupaik. Põhimõtteliselt on täiesti kindel, et Sindi pais mõjutab negatiivselt Pärnu jõe loodusala kaitse eesmärki, keskkonnamõjude hinnang arutleb kahju ulatuse ning leevendusmeetmete võimalikkuse ning tulemuslikkuse üle.

Veepoliitikale ja looduskaitsele lisandub Sindi paisu puhul kalanduslik mõõde. Koos oma eriilmeliste jõelõikude ja paljude lisajõgedega pakub Pärnu jõgi kalastikule väga suurt elupaikade mitmekesisust. Merre suubuva jõena on ta sigimispaigaks ka paljudele meres elunevatele siirde- ning poolsiirdekaladele, rikastades sel moel oluliselt ka rannikumere (eelkõige Pärnu ja Liivi lahe) kalastikku. Kalastiku liigirikkuselt on Pärnu jõgi Eestis Narva jõe järel 2-3 kohal (koos Emajõega). Pole kahtlust, et ka kalavarude seisukohalt kuulub Pärnu jõgi kolme meie kõige olulisema jõe (=jõestiku) hulka. Pärnu jõest on teada 33 kala- ning 3 sõõrsuuliigi esinemine.

Kalapopulatsioonide suurus sõltub eelkõige sellest, kuivõrd head on kalade paljunemistingimused, kas ja kui palju on sobivaid kudealasid, kuhu kaladel on ligipääs. Sindi pais piirab oluliselt kalade kudealadele pääsu juba 14 km kaugusel jõe suudmest ja teisest küljest satuks elektritootmisel turbiinide labade vahele ning hukkuks või saaks surmavaid vigastusi suur osa siiski kudealadel koorunud ja allapoole laskuvatest kala noorjärkudest, kelle ujumisvõime on vähene. Kalavarude kahjustamisel on Sindi pais nagu kahest otsast põlev peerg, kahjustades kalavaru kahel korral, nii kudealale siirdumisel kui sealt laskumisel.

Läbiviidud uuringutest nähtub, et rändetee täielikul avamisel Sindi paisu juures võiks lõhe puhul sigimis- ja noorjärkude kasvualade pindala suureneda praeguselt 5,4 ha-lt enam kui 60 ha-le ning laskujate potentsiaalne arv praeguselt 1000-2000 isendilt 14 000-15 000 isendini. Meriforellile sobilike sigimis- ja noorjärkude kasvualade pindala võiks praeguselt 5,4 ha-lt suureneda vähemalt 85 ha-le ning laskujate potentsiaalne arv praeguselt 1000-2000-lt ca 20 000-le. Siirdesiia koelmualade ulatus võiks tõusta praeguselt 5,4 ha-lt ca 64 ha-ni. Uuringu koostajad hindavad Sindi paisu põhjustatud kahju kalandusele suurmaks kui 2 miljonit eurot aastas.

(järgneb lk 3)

Veeteede Amet tõhustab kontrolli laevatatavatel sisevetel

Laevatatavatel sisevetel sõiduohutuse tagamiseks teeb Veeteede Amet järjest põhjalikumat järelevalvet. Tartu piirkonna väikelaevainspektorid on alates 10. juunist läbi viinud pistelisi reide Emajõel, millest viimase kolme käigus on kontrollitud 20 alust.

Muu hulgas on kontrollitud ka Tartu maavanema korraldusega kehtestatud liikluspiirangu nõuete täitmist Emajõel Tartu linna piirides ja selles osas on veeliiklejatele tehtud juba mitmeid hoiatusi. Veeteedel toimuvate sündmuste salvestamiseks on Veeteede Ameti kontrollkaatrile EVA-025 paigaldatud videoregistraator, mida saab rikkumiste puhul kasutada.

Tartu maavanema 24. aprilli 2013. a korraldusega kohustatakse laevajuhte sõitma Emajõel Tartu linna piires alates Emajõe parema kalda ülemisest ujulast kuni endise Kalakombinaadi kaini kiirusel, mis ei tekita lainetust.

Veeteede Amet paneb kõigile veekogul liiklejatele südamele jälgida olenemata veekogu liigist alati, et ei seata ohtu väikelaevas viibijaid ja kaasliiklejaid, ei kahjustataks ümbritsevat keskkonda ega tekitataks reostust.

Veeteede Ameti väike- ja siseveelaevade osakonna juhataja Andres Kõndi sõnul tuleb vee peal liigeldes alati säilitada kainet mõistust. „Elementaarse ohutuse tagamiseks vee peal liigeldes tuleks eelkõige järgida lihtsaid põhitõdesid: kanna alati päästevesti ja täida laevajuhi korraldusi, hoia oma paat ja varustus korras ning ära unusta head merepraktikat," lisas Kõnd.

Veeteede Amet

Liivi lahel avatakse augustis räimepüük

Põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder allkirjastas käskkirja, mille järgi3 on alates 1. augustist taas lubatud räimepüük Liivi lahel Pärnu maakonna (sh Kihnu ja Manija saarte) kaluri kalapüügiloa alusel.

Pärnu maakonna kutselised kalurid on tänavu püüdnud 5664,1 tonni räime ehk 94,7% maakonnale kehtestatud aastasest lubatud räimesaagist. Seega on vaba püügivõimalust Pärnu maakonna aastase lubatud saagi arvelt veel 315,5 tonni.

Käskkirjaga avatakse räimepüük ICES alarajoonis 28-1 Pärnu maakonna kaluri kalapüügiloa alusel (sh Kihnu ja Manija saarte püsielanike kaluri kalapüügiloa alusel) perioodil 1. august kuni 31. detsember 2013.

Keelatuks jääb räimepüük kastmõrdadega.

Kutselise kalapüügi peatamise käskkirjad avaldatakse Ametlikes Teadaannetes ning avalikustatakse ka Põllumajandusministeeriumi veebilehel ja edastatakse vastavatele erialaliitudele.

Põllumajandusministeerium

Rahvuskala räim seab tuulepargi rajamise kahtluse alla

Tartu ülikooli mereinstituut peab ligi 100 000 eurot maksva uuringuga hiljemalt 2015. aastaks selgitama, kuidas mõjutab räimede kudealale kavandatav Eesti Energia Kihnu tuulepark kalade käitumist.

Kui räimed hakkavad tuulikuid pelgama, võib see kriipsu peale tõmmata mitte üksnes Kihnu saare ümbruse, vaid kogu Pärnu lahe kalapüügile, kirjutas Eesti Päevaleht.

Ülikooli juhtivteadur Henn Ojaveer ütles, et räimed, nagu kõik heeringalised, on väga tundlikud ning teadlased uurivad, kuidas võib tuulikute vibratsioon nende käitumist mõjutada.

Eesti Energia kavandab ligi sadat tuulegeneraatorit Kihnu lõunatipust 10-12 kilomeetri kaugusele ligi 20 meetri sügavusele vette.

ERR

Oluliste veemajandusprobleemide ülevaate avalik väljapanek

Keskkonnaministeerium korraldab oluliste veemajandusprobleemide ülevaate avaliku väljapaneku.

Väljapaneku käigus tehakse maavalitsustes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel kättesaadavaks ülevaade olulistest veemajandusprobleemidest ning selle ülevaate koostamiseks ettevalmistatud dokumendid. Ülevaate kohta on õigus kõikidel asjast huvitatud isikutel esitada ettepanekuid ja vastuväiteid, millele Keskkonnaministeerium vastab kirjalikult.

Oluliste veemajandusprobleemide ülevaate arutamiseks korraldatakse oktoobris kolm avalikku arutelu, millest teavitataks täpsemalt üks kuu enne nende toimumist.

Sindi paisu mõjust kaladele

(algus lk 1)

Ma olen väga suur taastuvenergia toetaja, sest põlevkivienergia ei ole odav ega keskkonnale kaugeltki mitte kahjutu. Täna kardetakse Ida-Virumaa kaevanduspiirkondades veepeegli langust pea meetri võrra, mis põhjustab häireid 150 000 inimese veega varustamisel. Ma kaldun arvama, et täna ei teata, kui kallis on tegelikult põlevkivienergia.

Tulles tagasi hüdroenergia ja Sindi paisu juurde, peab igal projektil siiski olema ratsionaalne argumentatsioon. Eesti kõnekäänd ütleb, et üheksa korda mõõda, üks kord lõika. Juba 1960.ndatel aastatel jõuti enamikus Euroopa riikides arusaamisele, et hüdroenergia tootmine on jõgedele selgelt kahjulik. Taanis ehitati viimane hüdroelektrijaam 1968. aastal. Rootsis tehtud uuringute kohaselt kompenseerivad keskkondlikud leevendused, näiteks kalateed, mille sarnased on Sindi paisu puhulgi välja pakutud, hüdroelektrijaamade põhjustatud kahjusid vaid vähesel määral. Eesti Taastuvenergia 100% kava (ideaalid peavad ju olema), ei näe ette hüdroenergia võimsuste kasvu.

Kasvava rahvastiku ja rahvastiku kasvava tarbimishimu tingimustes läheb energia pöördumatult üha kallimaks, seetõttu saame energiakulusid vähendada üksnes energiatarbimise vähendamise kaudu.

Kala meie toidulaual on samuti energiaallikas, seetõttu ei ole mõistlik suhteliselt tillukese koguse elektri tootmiseks kahjustada kalavarusid suhteliselt väga suures ulatuses, kalade paljunemisvõimalusi 10-kordselt piirates.

Peipsi pealinna õppurid saavad madrusetarkust

Eesti Mereakadeemia ja Mustvee gümnaasiumite koostöös on saavad Peipsi pealinnas õppivad noored omandada teadmisi ja oskusi madruseõppe alal. Kalurilehe lugejatele tutvustas õppimisvõimalust Mustvee Gümnaasiumi direktor ja linnavolikogu esimees Marianne- Kivimurd Tarelkina.

Milles seisneb Mustvee gümnaasiumide koostöö Eesti Mereakadeemiaga ja missuguseid merendusega seotud teadmisi ja oskusi Mustvee noortele õpetakse, mis on õppeaine täpne nimetus?

„Mustvee Gümnaasiumi ja Mustvee Vene Gümnaasiumi üks gümnaasiumi õppesuundadest gümnaasiumiklassides on madruseõppe suund, mida arendame koostöös Eesti Mereakadeemiaga. Suuna aluseks on EMERA õppekava, õppe liik

kutseõpe põhikoolis ja gümnaasiumis, valdkonnaks laeva tekimeeskond ja erialaks madruseeriala. Õppetöö on jaotatud kolmele õppeaastale, kohustuslik maht on 15 kursust. Üldoskuste moodulis on kuus kursust (5 kodanikumoodul – kattub paljuski gümnaasiumi õppekavaga ja seda õpetavad meie koolide õpetajad). Teisi kursusi õpetavad Tartu Merekooli õppejõud: Paul Kooser ja Lembit Põld."

Kus õppetöö läbi viiakse, kuivõrd pääsevad Mustvees õppijad Eesti Mereakadeemia õpperuumidesse ja laboritesse ja otse laevadele nii merel kui ka ehk Peipsi järvel?

"Õppetöö on hetkel olnud ikkagi koolis, ja ujumis- ning päästmisetunnid AURAs. Mereakadeemias käisime 2011.a ekskursioonil: näidati õppetingimusi, lapsed said laborites käia, simulaatoritel mööda merd ja ookeani sõita, käisime Tallinki laevadel ja tutvusime sadamas akadeemiale kuuluvaid laevadepaatidega."

Kas merendust õppijad saavad avardada silmaringi ka kalanduse teemadel?

"Otseselt seda õppekavas ei ole, kuid keskkonnakaitse all on juttu ka kalandusest."

Kui palju noori on senini merendusõpet Mustveest saanud ja kuipalju vastava huvialaga õpilasi võetakse vastu tänavu ?

„Tänavu peab Mereakadeemia esitama haridus-ja teadusministeeriumile kutseõppekohtade tellimuse. Praeguseks on aga madruseõppele planeeritud 20 kohta. 2011 võeti vastu 21 õpilast, nendest seitse Mustvee Gümnaasiumisse ja 14 Mustvee Vene Gümaasiumisse. Need noored lõpetavad kooli 2014 kevadel. "

Kas merenduseriala vastu tunnevad huvi ka tütarlapsed?

„Huvi ei sõltu hetkel soost. Poiste- tüdrukute osakaal on enam-vähem võrdne. Meil on rohkem poisse, Mustvee Vene Gümnaasiumis rohkem tüdrukuid (see on seotud klasside soolise koosseisuga). Ükski tüdruk pole veel õppimisvõimalusest ära öelnud."

Kuivõrd loob Mustvees omandatud teadmiste-ja oskuste pagas võimaluse soodsamatel tingimustel pääseda edasi õppima Mereakadeemiasse või on võimalik ka juba erialast tööd saada mõnel laeval, sadamas, jne?

"Kindlasti on gümnaasiumis madruse kutse saanud lõpetajatel akadeemiasse sisseastumisel lisapunktid olemas, see on kokkulepe. Madruse kutsepaberiga võib lihttöölisena kohe tööle asuda, teised ilma kursuste läbimata

laevale ei peaks saama (meile on nii väidetud): kõik kokad- müüjad, kes laevadel töötavad, peavad ka samasisulised kursused läbima.

Valikaineks on meil väikelaevajuhtimine, mis praegu on meie piirkonnas väga populaarne ja ka päris kallis lõbu. Meie õpilased, kes kursuse lõpus edukalt eksami sooritavad, saavad selle tasuta kätte. Peipsi ääres elades on see suur eelis, kui sul selline paber taskus on, seda on ka tüdrukud väitnud."

Milliseid töötamisvõimalusi võib merendust õppijatele pakkuda tulevane Mustvee sadam?

"Hetkel ei oska öelda, aga väikelaevajuhi pabereid läheb vaja ka eraisikutel"

Millised on kaugematest paikadest tulnud õppurite võimalused Mustvees või selle ümbruses majutust saada?

"Õpilaskodu meil ei ole, kuid oleme arutanud kodumajutuse varianti, sest on linnaelanikke, kes on valmis üürnike võtma või oma korterit väljaüürida, loomulikult mõistliku hinna eest"

Kontakt kooliga:
www.mustvee.edu.ee,
tel. 772 6455, 772 6376.

Kalurileht

(järgneb lk 5)

Arupärimine kalanduspoliitika ja kalandusvaldkonna reguleerimise kohta Peipsi järvel

(järg)

Peaminister Andrus Ansip

Austatud eesistuja! Austatud Riigikogu! Head arupärijad, vastan teie küsimustele.

Esimene küsimus: "Kas kalandusvaldkonna jagamine kahe ministeeriumi vahel on õigustatud ja kas on vastutus konkreetselt ministeeriumide vahel sätestatud ja määratletud?" Kalandusvaldkond on olnud kahe ministeeriumi hallata alates 2004. aasta 15. aprillist. Ministeeriumide rollid kalandusvaldkonna administreerimisel on sätestatud mõlema ministeeriumi põhimääruses, kus on välja toodud ministeeriumide vastavad struktuuriüksused ja nende põhiülesanded. Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakonna põhiülesanne on korraldada kalavarude kaitse ja kasutamise poliitika ettevalmistamist ja elluviimist, toetudes kalavarude uuringutele. Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakonna põhiülesanne on kavandada ja ellu viia kalanduspoliitikat eesmärgiga arendada kalamajandust ja suurendada selle konkurentsivõimet. Mõlema ministeeriumi pädevus kalandusvaldkonda reguleerivate õigusaktide andmiseks on sätestatud kalapüügiseaduses, keskkonnatasude seaduses ja kalandusturu korraldamise seaduses.

Teine küsimus: "Kuidas riik võitleb kalandussfääris toimuva musta turu vastu, millised on meetmed, milline ja kui sagedane järelevalve ja kas on olnud positiivseid lahendusjuhtumeid selles valdkonnas?" Keskkonnaministeeriumil ja Põllumajandusministeeriumil puuduvad andmed musta turu nii suure osakaalu kohta. Küsijad väitsid arupärimises, et see osakaal on üle poole. Veekogudel järelevalve tegemisel kontrollitakse võrdsetel alustel nii kutselisi kui ka harrastuspüüdjaid. Harrastuspüüdjate toimepandud massilisi rikkumisi ei ole täheldatud. Kontrolli ja järelevalve tõhustamiseks on õigusaktidega kehtestatud uusi meetmeid, mis ebaseaduslikku püüki ohjeldavad. Headeks näideteks võib pidada püügilt saabumise eelteate esitamist või põhjanoodaga püüdvate laevade elektroonilist jälgimist. Lisaks otsitakse veekogudes pidevalt selge kuuluvuseta ja röövpüügi eesmärgil vette lastud püüniseid ja need eemaldatakse veekogudest. Kord aastas toimuvad mitmepäevased veekogude röövpüünistest puhastamise aktsioonid, kuhu kaasatakse ka kalureid. Veekogudel vahetu püügitegevuse kontrollimiseks on Keskkonnainspektsioon selleks aastaks planeerinud 110 kontrollipäeva ametniku kohta. Nende meetmete tulemusel on rikkumiste arv mõnevõrra vähenenud ja paranenud on ka saagi deklareerimine. Näiteks, kui 2010. aastal registreeriti Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel 395 rikkumist, siis 2012. aastal 295 rikkumist, millest 63 olid väärteomenetlused ja 1 oli kriminaalmenetlus, ülejäänud olid seotud selguseta kuuluvusega püügivahendite eemaldamisega. Samuti on kaebuste arv viimaste aastate jooksul püsinud 11–15 piirides, kusjuures oluline osa on olnud siin rikkumise kahtlustel ja küsimustel. Praegu käib töö, et parandada püügivahendite jälgitavust. Selle tulemusena peaks vähenema selguseta kuuluvusega võrkude arv ning oluliselt ka röövpüüdjate võimalused seaduslikke märgiseid ära kasutada, samuti peaksid vähenema kalurite võimalused püüda kala lubatust rohkema hulga püügivahenditega. Heaks näiteks Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järve kalavarude säästliku kasutamise tagamisel võib pidada Keskkonnaministeeriumi, Põllumajandusministeeriumi, Peipsi Kalurite Ühingu ja Peipsi Alamvesikonna Kalurite Liidu 2010. aastal sõlmitud vaba tahte lepingut, mis kohustab kõiki osapooli andma oma panuse ebaseadusliku kalapüügiga võitlemiseks.

Kolmas küsimus: "Kuidas hindate püügikvootide määramise mõistlikkust järve suutlikkuse ja mitte näiteks püügilubade väljajagamise pinnalt?" Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel kehtestatud aastased lubatud saagid kalaliikide kaupa on kokku lepitud Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni valitsuse vahelises kalapüügikomisjonis, tuginedes mõlema riigi teadlaste soovitustele. Püügikvootide suurus sõltub iga konkreetse kalaliigi olukorrast. Spetsialistide hinnangul on püügikvootide kehtestamine varude säästliku kasutamise tagamiseks seal, kus kalavaru suurus on teaduslikult hinnatud, asjakohane meede. Samas eeldab selle meetme rakendamine tõhusat järelevalvet, et lubatud püügikvoote ei ületataks.

Neljas küsimus: "Kui inspektsioon on seni näidanud pigem madalat suutlikkust nii röövpüügi kui musta turuga võitlemise vastu, siis kas poleks mõistlik kaaluda inspekteerimistegevuse üleandmist Politsei- ja Piirivalveametile?" Kehtiva kalapüügiseaduse kohaselt on Politsei- ja Piirivalveametil ka praegu õigus valvata kalapüüki reguleerivate õigusaktide nõuete täitmise järele, kuid praktikas toimub see enamasti koostöös Keskkonnainspektsiooniga. Politsei- ja Piirivalveameti aktiivsem kaasamine kalanduse järelevalvesse ja selles osalemine on igati tervitatav, kui neil jätkub selleks piisavalt ressursse. Parema koostöö saavutamiseks moodustati 2010. aastal ebaseadusliku kalapüügi ja kalakäitlemise ohjeldamiseks ametkondadevaheline töögrupp, mida juhib Keskkonnainspektsioon. Sellesse töögruppi kuuluvad Veterinaar- ja Toiduameti, Politsei- ja Piirivalveameti, Keskkonnaministeeriumi, Maksu- ja Tolliameti ning Põllumajandusministeeriumi esindajad. Nimetatud töögrupi ülesanne oli selgitada eri ametkondade pädevusse jäävaid kontrollivõimalusi ja välja töötada ettepanekud nende koordineerimiseks, et tõhustada riikliku järelevalve efektiivsust. Asutustevaheline koostöö ja infovahetus toimub tänaseni. Paljude järelevalveasutustega on sõlmitud selle kohta koostöölepped. Aitäh!

Esimees Ene Ergma

Suur tänu, härra peaminister! Palun, kolleeg Marika Tuus-Laul!

Marika Tuus-Laul

Aitäh! Austatud peaminister! Mina olen kuulnud kõige rohkem nurinat just harrastuskaluritelt, väga mitmed neist on minu poole pöördunud.

(järgneb)

(algus lk 3)

Kommentaar, Tartu Merekool

Merendusklassi eesmärgiks on anda noortele kõige elementaarsemad merendusalased kutseoskused.Tekitada nendes huvi meremehe, laevamehe elukutse vastu.

Mustvee oma asukoha, kaluri traditsioonidega, sadama olemasolu ja arengu võimaluste tõttu on ideaalne koht, kust peaks tulevikus sirguma tegijaid nii merele kui ka sisevetele. Merendusklassis õpetan ma tulevastele meremeestele väga vajalikku distsipliini -merekultuur ja etikett. Õpime meresõidu ajalugu, maailma ja Eesti tuntumaid meresõitjaid ja nende retki, ajaloolisi ja muistseid veesõidukeid. Läbiv teema on meremehe kutse-eetika ja meremehele kehtivad etiketi nõuded. Räägin meremehe vormiriietusest, traditsioonidest, meretseremoniaalidest ja nende hingestavast mõjust meremeestele.

Tulevane meremees peab olema füüsiliselt tugev ja oskama merel hädaolukorras ennast ja teisi päästa.

Neid oskusi õpetan ma neile ujulas (Tartu „Auras") füüsilise ettevalmistuse tunnis.

Merendusklassi õppekavas on moodul nimega väikelaevajuhi kursus, mille läbinud ja vastava eksami sooritanud õpilane saab endale väikelaevajuhi rahvusvahelise tunnistuse.

Kuna merendusklassis õpetamine on kestnud kõigest ühe õppeaasta ja klass on komplekteeritud ainult kahe gümnaasiumiklassi põhjal, siis loodetavat suurt huvi õpetatavate ainete osas ei ole märganud.

Loodan, et järgmised klassid on veidi rohkem motiveeritumad.Sellest, kui suur on huvi nii madruseõppe kui ka meremehe, laevamehe elukutse vastu üldse, oleneb paljuski arengust antud valdkonnas. Loodame, et viimastel aegadel palju räägitud ja valitsuse poolt heaks kiidetud Eesti merenduse arengukava 2020 aastani realiseerub nii nagu on kavandatud. Arengukava järgi aastaks 2020 on merendussektoris hõivatud 30000 inimest, on tehtud olulised kulutused haridus ja teadusministeeriumi haldusalas."

Infoks

Õpe toimub **MADRUSE** riikliku kutseõppekava järgi ja kestab 3 aastat (10.-12. klass).
Nende õpingute ajal on Sul võimalus õppida mereerialasid alljärgnevalt:
Madruse põhioskusi:
Laev ja laevatööd, navigatsioonivaht, ohutusalne väljaõpe.
Lisaks valikained:
Laevamehhanismid ja väikelaevajuht.
Koolitus lõppeb riikliku eksamiga, mille sooritamine ja kohustusliku praktika omamine võimaldab taotleda rahvusvaheliselt tunnustatud Madruse tunnistuse (Cestificate of competency as ordinary seaman) väljastamist.
Teooriatundide kõrval on tähtis koht praktikal.
Madruseõpe annab lõpetajatele suurepärase võimaluse:
* Jäkata õpinguid Eesti Mereakadeemias (sisseastumisel lisapunktid)
* Asuda tööle meremehena.
*Neidudel, kes soovivad tulevikus laevadel töötada, on gümnaasiumihariduse kõrvalt kohustuslik baaskoolitus laeval töötamiseks ka läbitud.

Jahutatud liha ja kala läheb Venemaale vähesel määral

Juuni lõpus rääkis Venemaa Veterinaarteenistuse juht Sergei Dankvert uudisteagentuurile Interfax, et Venemaa võib keelata lisaks elussigadele ka jahutatud liha ja kala sisseveo Euroopa Liidu riikidest. Põllumajandusministeeriumi andmetel ekspordib Eesti jahutatud kujul Venemaale vaid vähesel määral sealiha.

„Jälgime arenguid Venemaa suunal pidevalt, sest tervikuna on tegemist Eestile olulise ekspordipartneriga," ütles põllumajandus- ja maaelupoliitika asekantsler Illar Lemetti. „2012. aasta andmete põhjal võib öelda, et jahutatud kujul liha eksport Venemaale on pigem vähene, kilu ja räim lähevad aga Venemaale üksnes külmutatuna."

Värske või jahutatud sealiha eksport Venemaale moodustas möödunud aastal 3,7% kogu Eesti sealiha 48 800 tonni suurusest toodangust. 2011. aastal värsket või jahutatud sealiha Venemaale aga ei eksporditud. Kogu Euroopa Liidu sealihatoodangust moodustas värske või jahutatud sealiha eksport Venemaale 0,2% ehk ligi 42 000 tonni. Sellest suurima osa viisid Venemaale Saksamaa (50%) ja Taani (20%).

Veiseliha värskel või jahutatud kujul Venemaale ei ekspordita. Kogu Euroopa Liidu veiselihatoodangust moodustas värske või jahutatud veiseliha eksport Venemaale 0,4% ehk ligi 27 000 tonni. Sellest suurima osa eksportisid Venemaale Leedu (49%) ja Poola (26%).

Samuti ei ekspordita Eestist Venemaale linnuliha. Euroopa Liidust viiakse Venemaale põhiliselt külmutatud kanaliha, jahutatud kanaliha eksporditavad kogused on paarisaja tonni piires. Eesti jaoks majanduslikult olulisemaid kalaliike nagu kilu ja räime 2012. aasta andmetel jahutatud kujul praktiliselt ei eksporditud. Jahutatud kala ekspordi osakaal oli kogu ekspordi mahust 1% ja väärtusest 1,5%. Põhiosa sellest moodustasid ahven ja koha, mida viiakse peamiselt Šveitsi ja Hollandisse. Venemaale viiakse kilu ja räime külmutatud kujul.

Põllumajandusministeerium

Maaelu arengukava kompromissettepanek valmib septembriks

Maaelu arengukava 2014–2020 juhtkomisjon otsis lahendusi erinevate huvigruppide ettepanekute arvestamiseks ja kompromissini jõudmiseks. Põllumajandusministeerium esitab maaelu arengukava täiendatud eelnõu septembris.

„Kõik sotsiaalpartnerid said olulisemad mured ja mõtted täna välja öelda ja arutelu oli konstruktiivne," ütles põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder. „Sügisel tuleme välja täiendatud maaelu arengukavaga, kus püüame arvestada täna arutatud mõtteid ja ministeeriumile laekunud ettepanekuid."

Ettepanekute arvestamisel on Seederi sõnul olulisim eesmärk tasakaalu saavutamine. „Proovime välja tulla ettepanekuga, mis parimal moel arvestab tasakaalu suurte ja väikeste tootjate, põllumeeste ja teiste maaettevõtjate, keskkonna ja ettevõtluse jms vahel. Soovime leida tasakaalu, et maaelu saaks areneda ja olla jätkusuutlik."

„Selge on see, et me ei lahenda maaelu arengukavaga kõiki regionaalprobleeme ega saa asendada keskkonnapoliitikat. Mida me aga saame teha, on luua tasakaalus tingimused jätkusuutliku maaelu arenguks," sõnas Seeder.

Maaelu arengukava 2014-2020 kompromissettepanek valmib septembriks, misjärel tuleb see uuesti arutlusele juhtkomisjonis, riigikogu maaelukomisjonis ja Vabariigi Valitsuses.

Põllumajandusministeerium

RETSEPT

Kalakate tartarri põhimõttel saial/sepikul ürdivõiga

Vaja läheb: küpsetatud punase kala fileed (lõhe, forell), värsket tilli, soolahelbed, toiduõli (vastavalt vajadusele), valget pipart, taluvõid (82%), soola, ürte (till, petersell, basiilik jne), sidrunit, sai või sepik

Kalast katte valmistamine: lõika puhastatud kalast (luude ja nahata kala) 1mm x 2 mm x 5 mm viilud. Tükelda värske till. Sega kalaviilud, tükeldatud till, soolahelbed e. gurmet laastusool, vajadusel (kui kala pole piisavalt rasvane) toiduõli ning soovi korral ka valget pipar ning lase 12 – 24 tundi seista/maitsestuda.

Ürdivõi valmistamine: vahusta või (82%), lisa vahustamise jooksul soola ja vahustamise lõpus tükeldatud ürdid. Võta saiast või sepikust vastava suuruse ja kujuga vormid, määri peale ürdivõi ja aseta kalakate ning garneeri sidruniviilukesega. Serveeri valge või roosa maheda veiniga.

Anneli Petersoni retsept
Põltsamaa Ametikool

HEA METSAOMANIK!
OSTAME:
• metsakinnistuid
• kasvava metsa raieõigust
• metsamaterjali
Lauri Uibopuu,
tel 503 2050
lauri@artiston.ee
ARTISTON

OÜ Wp Mets teostab raieteenust, oleme abiks metsamaterjali turustamisel.
Tel. 525 3126.

Pärnu Laevatehas AS
Emajõe 22, Pärnu
☎ 443 8378 504 2508
LAEVAREMONT, SADAMATEENUSED, METALLITÖÖD

LTH Baas
TOTAL SHIP SOLUTIONS
anno 1934
Laevade tehnilist hooldust, ümberehitust ja remonti teostav ettevõte
Hoolitseme Teie laevade eest.
shiprepair.ee

VÕRGUPOOD
FIE URMAS MARGUS
kalapüügivahendite müük
võrkude valmistamine
nöörid-niidid, võrgu- ja noodalinad
eririietus
Kalevi pst 82, Pärnu
Tel: 44 71 895
GSM 56 464 159

Kalavõrkude müük
KALASTAMA.EE
53400855
Hind alates € 6,24
58040406

Tänavune Suur Paunvere Väljanäitus ja Laat tuleb kalahõnguline

Seoses Palamuse kuulsaks kirjutanud Oskar Lutsuga võib aeg-ajalt meelde tulla ka samanimeline kala. Kalandus temaatika on silma paistvamal kohal ka tänavu 21. septembril toimuval XVI Suurel Paunvere Väljanäitusel ja Laadal.

Peakorraldaja, Palamuse vallavanem Urmas Asteli sõnul annavad Suurele Paunvere Väljanäitusele ja Laadale kulinaarset atraktiivust Vooremaa järvede, muudegi väiksemate siseveekogude, Peipsi järve ja merekalast valmistatud suuupisted.

"Sündmusele on tulemas kalureid, kalatöötlejaid ning kalatoodetega kauplejaid erinevatest Eestimaa paikadest ja ehk ka välisriikidest. Osalemishuvist on juba teatanud näiteks Pärnu kandi kalandusinimesed. Paunvere Väljanäitusele ja Laadale on tulemas ka ettevõtjaid Jõgevamaa ja Palamuse valla koostööpiirkonadest Lätist ja Leedust. Kuuldavasti on näiteks Lätis tõsist huvi tuntud Peipsist püütud latika vastu." Astel märkis, et oodatud kaupadeks laadale on ka mitmesugused kalapüügivahendid ja kalameherõivad, raamatud kaladest ja kalatoitudest.

"Põnevust ja humoorikust tekitab kindlasti võistlus, milles tuleb vannist elus kala kättega kinni püüda. Kalandusainelistel kokanduskonkurssidel on osalemas mitut masti kokkasid -professionaale, Põltsamaa ja teiste ametikoolide kokandusõpilasi ja harrastajaid, " ütles omavalitsusjuht. "Loodan, et ilma kalata ei lahku seekordselt laadalt ja väljanäituselt üksi külastaja, " lisas ta.

Urmas Astel ütles, et tänavuse Paunvere Väljanäituse ja Laada temaatika valik on seotud ka arenguga põllumajanduses. "Varem on sündmuse üheks tähelepanuväärsemaks osaks olnud kodus kasvatatud juurikate ja puuviljade populariseerimiseks korraldatud nunnukonkurss. Traditsioonidest peetakse kinni nüüdki. Kaasajal on aga eestimaine põllumajandustegevus muutunud piisavalt laiaulatuslikuks ja sageli orienteeritud välisturgudele. Tavakohasele taime ja loomakasvatusele otsitakse alternatiive. Arvestades seda otsustasimegi XVI Paunvere väljanäituse ja laada kalahõnguliseks muuda. Meie koostööpartneriks on Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu ja sündmust on toetatud Euroopa Kalandusfondi rahadest, " teatas peakorraldaja.

Kauplejaks registreerijad ja teisedki huvilised saavad Suurest Paunvere Väljanäituselt ja Laadast infot telefonil 77 62 447 (Reelika Kivimurd) või epostilt reelika@palamuse.ee.

Jaan Lukas

Eesti vanasõnu

- **Ära väsib äkiline, vastu piab pikaline.**
- **Krooksuvad konnad, saab kala.**
- **Langeb udu, tuleb kuiva; tõuseb udu, tuleb vihma.**

HUUMOR

☺☺☺

Kohtuvad kaks sõpra, neist üks liigub karkudega ja teine kohe küsima:
„Miks karkudega, mis juhtus?"
„Sattusin avariisse."
„Ja mis arst räägib, et tuleb nüüd käia karkudega?"
„Arst ütleb, et ei ole vaja, aga advokaat ei luba mitte mingil juhul ilma liikuda."

☺☺☺

Õpetaja: „Juku, nimeta kümme Aafrikas elavat looma!"
Juku: „Aga palun – kuus jaanalindu ja neli lõvi!"

☺☺☺

Politsei peatab auto ja pahandab: "kas te märki ei näe, siin võib sõita ainult ühes suunas!!!"
Autojuht: „kas ma sõidan siis kahes suunas vä!?"

OST,MÜÜK, VAHETUS

Mastivimplid, firmalipud, laualipud ja vimplid. Tel.5649 5252, kalurileht1@gmail.com.

Veoteenused kaubabussiga. Vajadusel ka laadijad. Tel. 507 3994.

Soovime üürida (valmis abistama jne) pikemaks ajaks suvila, maja jne. Oodatud on kõik pakkumised ja vihjed. Tel 5604 4601.

Ehitus - remonditööd, san.tehn. tööd. Olemas ka autojuhi ja traktoristi load. Oodatud on kõik pakkumised. Tel. 5656 7162.

Tunnen huvi **suvila või talumaja** üürimise või ostmise suhtes. Seisukord ei oma tähtsust. Pakkumised paluks jätta ajalehe (KL) kontaktidele.

Pakume **reklaami – ja trükiteenuseid** visiitkaardist raamatuni. **Kontakt: kalurileht@gmail.com, tel 5649 5252. www.kalurileht.ee**

Kalurileht on müügil AS Lehepunkti müügikohtades. Avaldamiseks võetakse materjale vastu kuni 25. - nda kuupäevani.

Kalurileht, Metsa 1, Pärnu 80010. Tel **5649 5252**. E-post: **kalurileht@gmail.com**. **Web: www.kalurileht.ee**

Kalurilehe väljaandmist on toetanud: SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, Pärnumaa Keskkonnateenistus, Pärnumaa kalandus - ja sadamafirmad ning ajalehe tellijad – ostjad.

Ansambli Vennaskond esimesed mängud golfiväljakul

Eesti golfi ajakiri GOLF taas lugejate ees

Ansambli Vennaskond esimesed mängud golfiväljakul, "golfihullude" kahepäevane retk kõikidele Eesti golfiväljakutele, vaprate Eesti meeste ööpäevane golfimäng ja mitmedki teised kaasakiskuvad ja positiivset ellusuhtumist süstivad lood on lugeda ajakirja Golf uuest numbrist, mis sellel nädalal Eestimaa kauplustesse jõuab.

"Ajakiri Golf pole mitte ainult selle spordialaga tegelejatele, vaid kõigile, kes peavad lugu kvaliteetsest vabast ajast, hindavad tervist ja sportlikku eluviisi, naudivad loodust ja mõistagi huvituvad golfist, " ütles trükist välja andva firma MediaMarketing Est OÜ tegevjuht Monika Kuzmina.

"Seda nii kehalisele kui vaimsele tervisele kasulikku elustiiliajakirja on mul suur au välja anda. Ajakiri Golf on ise küll seitsme aastane, aga nüüdsest annab seda välja meie meediaettevõte. Esimeses ajakirja numbris on palju põnevat ka nendele, kes pole golfi kunagi mänginud ega tea midagi erilist sellest spordialast. Lugejatele põnevuse pakkumiseks kutsusime esmakordselt golfiväljakule legendaarse ansambli Vennaskond, " lisas ta.

MediaMarketing Est OÜ tegevjuht Monika Kuzmina.

Kuzmina sõnul on Golf sportlik elustiiliajakiri, mis kirjutab kõigest, mis seotud golfiga: golf Eestis ja maailmas; harrastajad ja profimängijad; noored ja veteranid; väljakud ja klubid; treenimine, tehnika ja varustus; võistlused ja statistika; kogemused ja nõuanded nii spetsialistidelt kui ka entusiastidelt; toitumine, psühholoogia ja reisimine.

Südasuvine number jagab informatsiooni kõikide Eesti golfiväljakute kohta, räägib golfist kui rahvaspordist, sõna saab energiline ja huumorimeelne telesaate „Võimalik vaid Venemaal" juht Erki Sarapuu. Lisaks annab treener ja toitumisnõustaja Marek Morozov toitumisalast nõu ning kirjutame ka esmakordselt Eestis golfiväljakul mängitava etenduse „Neljakesi paaris" teemadel, kus publiku ette astuvad armastatud näitlejad Egon Nuter, Raivo Rüütel, Sulev Teppart ja Lauri Nebel.

Ajakiri ilmub kord kvartalis ja nii jõuavad tänavu levisse nii südasuvine kui ka sügisnumber.